

Raad van de
Europese Unie

**Brussel, 20 december 2018
(OR. en)**

15808/18

EG 4

NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: de delegaties

Betreft: Betrekkingen met Egypte
- Standpunt van de Europese Unie voor de achtste zitting van de
Associatieraad
(Brussel, 20 december 2018)

Voor de delegaties gaat hierbij het standpunt van de Europese Unie voor de achtste zitting van de Associatieraad EU-Egypte.

ACHTSTE ZITTING VAN DE ASSOCIATIERAAD EU-EGYPTE**(BRUSSEL, 20 DECEMBER 2018)****Verklaring van de Europese Unie**

1. De Europese Unie is verheugd over de achtste zitting van de Associatieraad EU-Egypte. Het partnerschap EU-Egypte, dat wij willen versterken, is gebaseerd op de uitvoering van de associatieovereenkomst die in 2004 in werking is getreden, en de in 2017 vastgelegde gezamenlijke prioriteiten van het partnerschap (PP's) voor de periode 2017-2020. De prioriteiten zijn onder meer de ondersteuning van de duurzame economische en sociale ontwikkeling van Egypte, de versterking van ons partnerschap op het vlak van het buitenlands beleid, en een versterkte dialoog en samenwerking in het stabilisatieproces, met name op het gebied van democratie, goed bestuur, de rechtsstaat, mensenrechten, veiligheid, terrorismebestrijding en migratie, met bijzondere aandacht voor de empowerment van jongeren en vrouwen als horizontaal thema. In overeenstemming met haar integrale strategie heeft de EU een strategisch belang bij de duurzame stabiliteit, veiligheid en welvaart van Egypte, zowel intern als regionaal, en is zij vastbesloten om Egypte te ondersteunen op zijn weg naar een moderne en democratische staat.
2. De EU hecht groot belang aan haar bilaterale betrekkingen met Egypte, als belangrijke partner en regionale speler, zoals blijkt uit de bezoeken van de voorzitter van de Europese Raad Tusk, de Commissieleden Hahn, Cañete en Avramopoulos, de speciale vertegenwoordigers van de EU, de voorzitter van het Militair Comité van de EU, en de vele bezoeken van lidstaten op het hoogste niveau.

3. Dankzij de vergaderingen van alle bij de associatieovereenkomst ingestelde subcomités en de vergadering van het associatiecomité in november 2018, werd een intensievere dialoog over de uitvoering van de partnerschapsprioriteiten mogelijk, en konden gebieden voor mogelijke samenwerking gezamenlijk worden bepaald. In het afgelopen jaar heeft de EU samen met haar lidstaten steun geboden aan de inspanningen van Egypte om de uitdagingen van het land aan te pakken op een aanzienlijk aantal gebieden, waaronder economische ontwikkeling, onderwijs, gezondheid, energie, vervoer, milieu, klimaatactie, waterbeheer, terrorismebestrijding, de informatiemaatschappij, onderzoek en innovatie. Contacten tussen mensen staan ook centraal in de samenwerking tussen de EU en Egypte.
4. Europa is de belangrijkste donor in Egypte, met een lopend gecombineerd volume van diverse vormen van financiële bijstand (subsidies, leningen en schuldomruil) van de EU, haar lidstaten en de Europese financiële instellingen aan Egypte, van meer dan 11 miljard EUR. De EU-bijdrage van 460,2 miljoen EUR in de vorm van blending van subsidies in de afgelopen jaren heeft ongeveer 8,85 miljard EUR aan leningen opgeleverd.

De totale lopende toezeggingen voor financiële bijstand van de EU aan Egypte hebben een waarde van meer dan 1,3 miljard EUR aan subsidies, waarbij ruim 45% van de portfolio gericht is op economische en sociale ontwikkeling, waaronder het scheppen van werkgelegenheid, 46% bestemd is voor hernieuwbare energie, water en sanitaire voorzieningen/afvalbeheer en milieu, en 9% voor de ondersteuning van governance, de mensenrechten, justitie en de hervorming van het openbaar bestuur. Het jaarlijkse actieprogramma van de EU voor 2018 bedraagt 111 miljoen EUR en legt bijzondere nadruk op energie en water, de eerlijke toegang tot inclusieve basisdiensten voor de meest kwetsbaren, en complementaire steun voor capaciteitsontwikkeling en het maatschappelijk middenveld.

5. Sinds november 2016 voert Egypte een ambitieus economisch hervormingsplan uit dat door het IMF-programma ten bedrage van 12 miljard USD in het kader van de uitgebreide Fondsfaciliteit wordt ondersteund. Egypte is erin geslaagd zijn economie te stabiliseren, de economische groei te versnellen en de werkloosheid te verminderen. Om economische stabilisatie te overstijgen en te gaan naar sterke, duurzame en inclusieve groei, moet Egypte zich nu toespitsen op structurele hervormingen, en daarbij een voorzichtig begrotingsbeleid voortzetten opdat de openbare schuld houdbaar blijft.

6. De EU steunt nadrukkelijk de inspanningen van Egypte om tot sterke, duurzame en inclusieve economische groei te komen, met name via de uitvoering van het door het IMF ondersteunde plan voor economische hervormingen. De EU is ingenomen met de uitvoerige economische hervormingen die Egypte reeds heeft ondernomen, onder meer het hervormen van subsidies en het liberaliseren van de munt. Verdere hervormingen moeten bijdragen aan het economisch herstel, investeringen aantrekken, groei stimuleren en waardige werkgelegenheid scheppen. De EU staat klaar om de inspanningen van Egypte in die zin te ondersteunen en haar bijdrage daartoe te leveren, met name met het oog op het tot stand brengen van een ondernemingsvriendelijk klimaat, het uitvoeren van sociale hervormingen en hervormingen van het beheer van de overheidsfinanciën, en het aanpakken van de sociale en economische gevolgen van de aanpassing, met name voor de meest kwetsbaren, door middel van de ontwikkeling van een doelgericht stelsel van sociale bescherming.
7. De EU en Egypte zijn belangrijke economische partners. Met een bilaterale handel in goederen ter waarde van 27,9 miljard EUR in 2017 en investeringen van de EU ter waarde van 42,8 miljard EUR in 2016, staat de EU als handels- en investeringspartner van Egypte op de eerste plaats. In 2017 was de EU goed voor 29,7% van de totale buitenlandse handelswaarde van Egypte. De EU wil een voortgezet sterk economisch partnerschap met Egypte. In dit verband is de EU ingenomen met toezegging van Egypte om de invoertarieven voor motorvoertuigen vanaf 1 januari 2019 terug te brengen tot nul, overeenkomstig de associatieovereenkomst. Een aantal reeds lang bestaande handels- en investeringsbelemmeringen, waaronder technische handelsbelemmeringen, blijven echter gevolgen hebben voor de handelssamenwerking EU-Egypte. De EU roept op tot een gezamenlijk engagement om deze belemmeringen voor de handel aan te pakken en aldus de handel en de investeringen verder te bevorderen overeenkomstig de associatieovereenkomst EU-Egypte en de WTO-verplichtingen.
8. Egypte heeft voor industriële goederen en voor de meeste landbouwproducten reeds rechten- en contingentenvrije toegang tot de EU-markt. De EU zal Egypte blijven steunen in zijn inspanningen om de exportprestaties te verbeteren door meer algemene exportcapaciteit en concurrentievermogen te creëren en zich nauwer te integreren in de mondiale waardeketens. De EU wenst door te gaan met het versterken van de lopende dialoog met Egypte over de verdere groei van de bilaterale handelsbetrekkingen, onder meer door opties te verkennen voor het verder faciliteren en verdiepen van handel en investeringen.

9. In een context van snelle bevolkingsgroei die een grote uitdaging vormt voor de duurzame ontwikkeling van het land, steunt de EU de nationale bevolkingsstrategie van Egypte. De EU steunt de inspanningen van Egypte voor het bevorderen van de sociale ontwikkeling en bescherming, voor het aanpakken van de maatschappelijke en demografische uitdagingen en voor het versterken van zijn capaciteiten om duurzame economische en sociale ontwikkeling te bewerkstelligen en werkgelegenheid te scheppen, met name voor jongeren en vrouwen. In dit opzicht zal de EU het land blijven steunen op het gebied van werkgelegenheid en sociale bescherming, plattelands- en stadsontwikkeling, waterbeheer, onderwijs en gezondheidszorg, waaronder seksuele en reproductieve gezondheid, teneinde tot een beter aanbod van kwaliteitsvolle basisdiensten in het hele land bij te dragen. Tot slot zal de EU zich meer inspannen om sociale rechtvaardigheid te bevorderen, door Egypte te steunen in de maatregelen die het land treft om kinderen en personen met een beperking te beschermen tegen de gevolgen van economische hervormingen.
10. De EU is ingenomen met de vooruitgang van Egypte inzake onderwijs voor iedereen en wat betreft de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's), met name het uitbreiden van de toegang tot basisonderwijs en het dichten van de kloof tussen de inschrijvingen van jongens en meisjes. De EU blijft de Egyptische onderwijssector in zijn geheel krachtig ondersteunen, met bijzondere nadruk op een betere toegang tot onderwijs voor de meest kwetsbare kinderen, de modernisering en de kwaliteit van het onderwijs, ook van de technische en beroepsopleidingen en het hoger onderwijs in Egypte, zodat wordt gezorgd voor vaardigheden die zijn afgestemd op de arbeidsmarkt. Naast de aanzienlijke bilaterale steun van de EU in deze sector, speelt ook de actieve deelname van Egypte aan EU-programma's zoals Erasmus+ (op het gebied van hoger en niet-formeel onderwijs) een belangrijke rol. Tussen 2015 en 2018 zijn 2550 studiebeurzen/beurzen goedgekeurd om Egyptische studenten en academici te helpen naar Europa te komen voor een studie, lesopdracht of opleiding, en 1145 Europeanen hebben steun ontvangen om naar Egypte te gaan, hetgeen Erasmus+ tot een succes in beide richting maakt.
11. De EU en Egypte zullen blijven samenwerken op het gebied van onderzoek en innovatie, voornamelijk via Horizon 2020-projecten. Voorts waardeert de EU de inzet en actieve betrokkenheid van Egypte in het partnerschap voor onderzoek en innovatie in het Middellandse Zeegebied (Prima-initiatief).

12. In haar bilaterale steun aan Egypte zal de EU bijzondere nadruk blijven leggen op vrouwen en jongeren, rekening houdend met de cruciale rol die zij spelen in de duurzame sociaal-economische ontwikkeling en de politieke en algemene stabiliteit op lange termijn. Zij zal ook contacten tussen mensen blijven bevorderen via nauwere samenwerking op het gebied van cultuur en cultureel erfgoed, op bilateraal niveau, en via regionale EU-programma's.
13. Gelet op de ambitie van Egypte om een regionaal energieknooppunt te worden, is duurzame energiezekerheid essentieel voor de stabiliteit en de ontwikkeling van de EU en Egypte. Een nieuw memorandum van overeenstemming inzake energie voor de periode 2018-2022, dat in april 2018 is ondertekend, effent het pad voor een sterkere energiedialoog, zodat ten gunste van beide partijen en het Middellandse Zeegebied mogelijke gebieden voor nauwere samenwerking in kaart kunnen worden gebracht, door onder meer profijt te trekken uit de bestaande voorzieningen ter zake in Egypte, uit projecten voor mogelijke interconnectiviteit met de elektriciteitsnetten van aangrenzende EU-lidstaten en uit projecten ter zake met belangstellende EU-lidstaten. De EU steunt de ontwikkeling van hernieuwbare energie in Egypte en zet zich in om de samenwerking tussen het bedrijfsleven in de EU en Egypte op het gebied van duurzame energie verder te bevorderen, ook wat betreft energie-efficiëntie en het helpen aantrekken van voldoende investeringen voor de sector. De EU is ook zeer gehecht aan het Afrikaanse initiatief voor hernieuwbare energie en is vastbesloten nauw met de leden daarvan samen te werken, ook met Egypte, om nieuwe projecten te starten. De EU herinnert eraan dat zij door de EU-geleide risico- en veiligheidsbeoordelingen (stresstests) voor kerncentrales heeft ontwikkeld en herhaalt dan ook dat volledig aan de internationale normen inzake milieu en nucleaire veiligheid moet worden voldaan.

14. Milieu en klimaatverandering is een ander gebied waarop dringend stappen moeten worden gezet. De EU looft Egypte als gastheer van de CoP14 van het VN-Biodiversiteitsverdrag en is ingenomen met de Actieagenda voor natuur en mens van Sharm El-Sheikh tot Beijing, die tijdens deze CoP14 is ingezet. De EU zal steun blijven verlenen aan de inspanningen en hervormingen van Egypte op het gebied van het beheer van vaste afvalstoffen, water en sanitaire voorzieningen, luchtverontreiniging en duurzaam vervoer, en aan de bijdrage van Egypte aan de regionale inspanningen voor de sanering van de Middellandse Zee. Het verheugt de EU dat Egypte de G77 en de groep van Afrikaanse onderhandelaars inzake klimaatverandering voorziet, en de EU herhaalt dat beide de doelstelling delen om de CoP 24 van het UNFCCC met een succesvol resultaat af te sluiten, naar de letter en de geest van de Overeenkomst van Parijs en de conclusies van het IPCC-verslag (Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering) over de 1,5°C-doelstelling. De EU zal met Egypte blijven samenwerken op het gebied van milieu en klimaatverandering, met als bredere doelstelling het verwezenlijken van de doelen die onder meer in de Ontwikkelingsagenda 2030 zijn gesteld.

15. De EU onderkent en waardeert ten volle de inspanningen van Egypte bij het voorkomen van irreguliere migratie, het bestrijden van migrantensmokkel en mensenhandel, naast zijn aanzienlijke bijdrage aan het opvangen van vluchtelingen en migranten. De EU betuigt zijn waardering voor het werk dat Egypte verzet om door het aannemen van desbetreffende uitvoeringsbesluiten en de nationale strategie ter bestrijding van illegale migratie (2016-2026) tot een beter nationaal wetgevings- en coördinatiekader te komen. De EU onderkent de actieve rol van het nationaal coördinatiecomité ter voorkoming en bestrijding van illegale migratie en mensenhandel (NCCPIM & TIP), dat in 2010 bij decreet nr. 2353 van de minister-president opnieuw is ingesteld.

16. Na het bezoek van voorzitter van de Europese Raad Tusk aan Caïro ziet de EU ernaar uit nog intensiever samen te werken met Egypte inzake alle migratieaspecten in het kader van een breder partnerschap dat past in de partnerschapsprioriteiten EU-Egypte (PP's), dat meer gestalte heeft gekregen door de formele migratiedialoog EU-Egypte in 2017 als het forum waarin alle aspecten van een sterkere, strategischere en alomvattende samenwerking inzake migratie kunnen worden besproken, en dat op 18 oktober 2018 door de Europese Raad is bevestigd. De EU heeft Egypte voor het aanpakken van de migratie-uitdagingen specifieke steun geboden via een programma ten belope van 60 miljoen EUR van het EU-noodtrustfonds voor Afrika en ziet uit naar de ratificatie ervan door het Egyptische parlement. Terwijl de EU en Egypte hun samenwerking inzake migratie verdiepen, staat de EU paraat om te bespreken hoe haar bijstand kan worden toegesneden op de behoeften van Egypte en na te gaan hoe zij de Egyptische inspanningen om oplossingen te vinden voor migratie-uitdagingen nog beter kan ondersteunen. De EU is ook bereid haar lopende steun op te voeren voor de inspanningen die Egypte levert om zijn migratie- en asielgovernancekader aan te scherpen, de rechten van vluchtelingen en migranten te beschermen, conform de internationale normen bescherming te verlenen aan degenen die er in aanmerking voor komen, en op zoek te gaan naar duurzame oplossingen, waaronder vrijwillige hervestiging. De EU ziet ernaar uit dat binnen de klijtlijnen van de toepasselijke wettelijke kaders meer informatie wordt uitgewisseld en intensiever wordt samengewerkt in de strijd tegen smokkel, onder meer binnen het inlichtingennetwerk Afrika-Frontex (AFIC) en via het Europees grens- en kustwacht-agentschap (Frontex).

17. De EU en Egypte zullen de samenwerking inzake de terugkeer van irreguliere migranten naar hun land van herkomst blijven opvoeren, overeenkomstig het internationale recht. Deze samenwerking verloopt parallel met samenwerking die gericht is op het aanpakken van de diepere oorzaken van gedwongen ontheemding en de drijvende krachten achter irreguliere migratie, met name onderontwikkeling, armoede, klimaatverandering en werkloosheid. Het bevorderen van legale migratiemogelijkheden, waaronder circulaire mobiliteitsregelingen – weliswaar met inachtneming van de nationale bevoegdheden – kan bijdragen tot de ontplooiing van vaardigheden en kennis, die op hun beurt kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van Egypte. De EU en Egypte hebben wederzijds belang bij het versterken van de dialoog en de samenwerking op dit gebied, via de uitvoering van het gezamenlijke actieplan van Valletta en de bestaande multilaterale fora, zoals het proces van Khartoem, waarbij Egypte actief betrokken is, de Afrikaanse Unie en de Liga van Arabische Staten. In het licht van de positieve ontwikkelingen inzake de migratieagenda verheugt de EU zich op het organiseren van haar volgende editie van de migratiedialoog begin 2019.
18. De EU heeft een sterk belang bij de duurzame stabiliteit en veiligheid van Egypte. Zoals in de PP's is overeengekomen, is het in dit opzicht essentieel een moderne, democratische staat op te bouwen die alle mensen in gelijke mate tot voordeel strekt. De inwerkingtreding, in januari 2014, van de nieuwe grondwet, waarin solide bepalingen staan over mensenrechten en individuele vrijheden, en de in oktober en december 2015 gehouden parlementsverkiezingen, vormden twee belangrijke stappen in de richting van meer democratie in Egypte. De EU ziet uit naar de volledige uitvoering van de grondwetsbepalingen over de rechtsstaat, de mensenrechten en de individuele vrijheden, en naar de afstemming van bestaande en nieuwe wetgeving op die bepalingen. De EU staat klaar om Egypte te helpen bij het omzetten van deze rechten in wetgeving, zoals overeengekomen in de PP's tussen de EU en Egypte.
19. De EU steunt de inzet van Egypte voor een grotere verantwoordingsplicht, efficiëntie, onafhankelijkheid en transparantie van de staatsinstellingen. Naast de steun die de EU de voorbije jaren reeds aan Egypte heeft verleend voor de hervorming van het openbaar bestuur, de verbetering van het beheer van de overheidsfinanciën en de bestrijding van corruptie, is zij bereid om Egypte verder te ondersteunen op deze cruciale gebieden, bijvoorbeeld door de capaciteit van het parlementair opleidingsinstituut te verbeteren.

20. Het blijft de EU zorgen baren dat de ruimte voor het maatschappelijk middenveld in Egypte verder wordt beperkt en dat mensenrechtenorganisaties en -verdedigers verder onder druk worden gezet, onder meer door arrestaties, bevrozingen van tegoeden, reisverboden, elektronisch toezicht en dagvaardingen. Actoren uit het maatschappelijk middenveld leveren een onmisbare bijdrage aan duurzame sociale en economische ontwikkeling en aan processen van consolidatie van de democratie en bevordering van de mensenrechten, door te helpen bij de opbouw van duurzame stabiliteit en veiligheid. Het maatschappelijk middenveld moet in een stimulerende omgeving kunnen werken. De EU is verheugd dat de in Alexandria gevestigde Anna Lindh-stichting zich op een positieve manier inzet voor het betrekken van maatschappelijke organisaties bij het bevorderen van de interculturele dialoog, en onderstreept de belangrijke rol van Egypte als gastland. De EU herhaalt haar oproepen aan de Egyptische autoriteiten om de omstandigheden waarin de Italiaanse burger Giulio Regeni en de Franse burger Eric Lang zijn gestorven zonder verdere vertraging op te helderen en de verantwoordelijken voor deze laaghartige misdaden op te sporen en te vervolgen, en bij deze zaken volop samen te werken met de autoriteiten van de betrokken lidstaten.
21. De EU maakt zich zorgen over de latere gevolgen van de ngo-wet van 2017 voor de activiteiten van de ngo's en voor de ruimte voor debat en discussie in het land. Vermeden moet worden dat de uitvoering van de wet in de toekomst de in de Egyptische grondwet verankerde fundamentele vrijheden nog verder ondermijnt en de bijdrage van het maatschappelijk middenveld aan de politieke, economische en sociale ontwikkeling, zoals beklemtoond in de PP's, nog verder belemmert. Daartoe verwelkomt de EU de aangekondigde herziening van de wet en dringt zij er bij Egypte op aan over te gaan tot een betekenisvolle en inclusieve raadpleging van het maatschappelijk middenveld. Sommige bepalingen, zoals die in verband met het registratieproces, de voor de ngo's toegestane activiteiten en de procedure voor het ontvangen van binnenlandse en buitenlandse financiering, zullen wellicht rechtstreekse gevolgen hebben voor de Europese samenwerkingsbijstand aan Egypte. Een groot deel van de samenwerking van de EU en de lidstaten berust immers op maatschappelijke organisaties als belangrijke uitvoerende partners. Mocht Egypte dat wensen, is de EU bereid bij te dragen tot deze herziening.

22. De EU is bezorgd over de pogingen om de vrijheid van mening en meningsuiting te beknotten, getuige de arrestatie en veroordeling van journalisten en bloggers op beschuldiging van staatsondermijnende activiteiten, de voortdurende blokkering van nieuwswebsites en andere maatregelen ter beperking van de toegang tot informatie en de vrijheid van meningsuiting op het internet, waaronder de sociale media. De EU is ook ongerust over de potentieel beperkende invloed van de wetgeving inzake cybercriminaliteit en media op de media-vrijheden en de journalistiek. De EU verzoekt Egypte zijn toezeggingen gestand te doen om de vrijheid van meningsuiting, vereniging en vergadering, alsmede de persvrijheid en de toegang tot informatie te bevorderen en te beschermen, zoals gewaarborgd door de grondwet van 2014 en in overeenstemming met de internationale verplichtingen van Egypte. De EU moedigt Egypte aan om de situatie op het gebied van de burgerrechten en politieke rechten, waaronder de vrijheid van meningsuiting zowel online als offline, te verbeteren en zijn wetgeving te herzien in overeenstemming met het internationale recht en de grondwettelijke waarborgen met betrekking tot de mensenrechten en de fundamentele vrijheden.
23. De EU onderkent dat de regering ernaar streeft dat vrouwen alle mensenrechten ten volle genieten en dat hun sociale en economische positie sterker wordt gemaakt, is ingenomen met de aanneming van de nationale strategie 2030 voor de empowerment van Egyptische vrouwen en de wijzigingen van de erfeniswet, en spoort Egypte aan om zijn inspanningen in dit verband voort te zetten. De EU zal Egypte blijven steunen wat betreft de empowerment van vrouwen, het voorkomen en bestrijden van seksuele intimidatie en geweld tegen vrouwen, met name via de nationale raad voor vrouwen en de nationale raad voor kinderen en moeders.
24. De EU wijst erop dat Egypte partij is bij het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind en dat zijn kandidaat verkozen is in het Comité inzake de rechten van het kind. In dit verband moedigt de EU Egypte aan om de beginselen van Parijs en de toezeggingen van Parijs ter bescherming van kinderen tegen onwettige aanwerving of inzet door strijdkrachten of gewapende groepen, te onderschrijven. De EU moedigt Egypte voorts aan zich aan te sluiten bij het Verdrag van 's-Gravenhage betreffende de burgerrechtelijke aspecten van internationale ontvoering van kinderen.

25. De EU blijft bezorgd over de meldingen van foltering, gedwongen verdwijningen en slechte gevangenisomstandigheden, en moedigt Egypte aan deze problemen op te lossen, onder meer door onafhankelijke waarnemers toegang te verlenen tot alle detentiecentra overeenkomstig de nationale wetgeving. De EU is verontrust over de recente wet inzake de behandeling van bepaalde hooggeplaatste commandanten van het leger en onderstreept dat de verantwoordingsplicht moet gelden voor alle schendingen. De stijging van het aantal veroordelingen tot de doodstraf, executies en massaprocessen, alsmede militaire processen tegen burgers, baart eveneens ernstige zorgen. De EU herhaalt haar principiële standpunt tegen de doodstraf en roept Egypte op een formeel moratorium in te stellen met het oog op de afschaffing ervan. De EU spoort Egypte aan deel te nemen aan het 7e Wereldcongres tegen de doodstraf, dat de EU samen met België in februari 2019 organiseert.
26. De EU neemt nota van de deelname van Egypte aan de tussentijdse evaluatie van de universele periodieke doorlichting en zijn medewerking met de speciale procedures van de VN, en moedigt Egypte aan een vaste uitnodiging te doen uitgaan voor alle speciale procedures. De EU vraagt Egypte onderzoek te doen naar de beweringen dat mensen die een ontmoeting hebben gehad met de speciale rapporteur inzake adequate huisvesting, onder druk zijn gezet of het voorwerp van represailles zijn geweest als gevolg van die ontmoeting met haar. De EU waardeert dat Egypte recentelijk de speciale gezant van de EU voor de vrijheid van godsdienst of levensovertuiging buiten de Europese Unie heeft ontvangen. De EU verwelkomt het besluit van Egypte om een hoger permanent comité voor de mensenrechten in te stellen met een mandaat om een nationale mensenrechtenstrategie op te stellen en toezicht te houden op de uitvoering ervan.

27. Duurzame veiligheid is een gedeelde doelstelling van de EU en Egypte en een centraal element van de integrale strategie van de EU. De EU is zich ten volle bewust van de ernstige destabiliserende dreigingen en uitdagingen voor de stabiliteit en de veiligheid van Egypte, in de eerste plaats het terrorisme, en van de gevolgen voor de Egyptische bevolking, de staatsinstellingen en de economie van het land, met inbegrip van het toerisme. De EU veroordeelt met klem de terreurdaden in Egypte, onder meer tegen de veiligheidsdiensten en het leger, alsmede de aanvallen tegen religieuze gemeenschappen, waaronder de Kopten, en gebedshuizen, en is solidair met Egypte in zijn strijd tegen het terrorisme. De EU en Egypte hebben een gemeenschappelijk belang bij een sterkere samenwerking op het gebied van veiligheid en terrorismebestrijding. De EU en Egypte zullen progressie blijven maken wat betreft de samenwerking inzake terrorismebestrijding, conform het vaste voornemen in de PP's EU-Egypte om de democratie, de fundamentele vrijheden en de mensenrechten als grondwettelijke rechten van alle burgers te bevorderen en te eerbiedigen, en zullen de capaciteit van rechtshandavingsinstanties blijven uitbreiden om iedereen veiligheid te bieden met volledige inachtneming van deze verplichtingen en normen. In aansluiting op de vaststelling van het besluit van de Raad tot machtiging van de Commissie om onderhandelingen te openen over een overeenkomst tussen de EU en Egypte inzake de uitwisseling van persoonsgegevens met Europol met passende waarborgen voor de gegevensbescherming, vraagt de EU Egypte om inspanningen te blijven leveren ter versterking van de samenwerking met Europol en om onderhandelingen aan te knopen met de Commissie over die overeenkomst.
28. De EU is zich bewust van de ernstige en destabiliserende veiligheidsuitdagingen van Egypte, die tot de noodtoestand hebben geleid. In dit verband moedigt de EU Egypte sterk aan om de verontrustende gevolgen van de vigerende noodtoestand aan te pakken met het oog op de eerbiediging van de mensenrechten, de fundamentele vrijheden en de rechtsstaat. De EU herhaalt haar standpunt dat willekeurige arrestaties, langdurige voorlopige hechtenis, slechte gevangenisomstandigheden en foltering bijdragen tot het aanwakkeren van radicalisering en gewelddadig extremisme. Zij legt de nadruk op het belang van het tegengaan van terrorisme en gewelddadig extremisme met volledige eerbiediging van de mensenrechten en de internationale verplichtingen, en herinnert aan de grondwettelijke bepalingen die van toepassing zijn op het uitroepen van een noodtoestand.
29. Voor een doeltreffende terrorismebestrijding zijn de steun van het publiek en de eerbiediging van de rechtsstaat vereist. De EU is bezorgd over wijzigingen in de wet op de gerechtelijke autoriteiten. De EU memoreert het belang van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, zoals gewaarborgd door de grondwet van 2014.

30. In overeenstemming met de routekaart voor de overgang naar democratie van 2013 moedigt de EU Egypte er ook toe aan stappen te ondernemen ter bevordering van nationale verzoening en inclusie van jongeren, die essentieel zijn voor de stabiliteit van Egypte op lange termijn. De EU neemt nota van de inspanningen daartoe via de nationale jongerenconferentie.
31. Door zijn aanstaande voorzitterschap van de Afrikaanse Unie in 2019 krijgt Egypte in de hele regio en daarbuiten een sleutelrol toebedeeld. De EU en Egypte hebben als strategische regionale actoren een gedeeld belang bij het verder versterken van hun samenwerking op het gebied van buitenlands beleid en in het bijzonder bij het aanpakken van de voornaamste regionale uitdagingen, onder meer in Libië, Syrië, het vredesproces in het Midden-Oosten, in Jemen en in Afrika. Het is in ons belang om de dialoog en de samenwerking over deze kwesties te blijven opvoeren, zowel op bilateraal als op multilateraal niveau, onder meer in het kader van de Unie voor het Middellandse Zeegebied. De EU juicht het besluit van Egypte toe om de organisatie van de top EU-Liga van Arabische Staten op 24-25 februari 2019 op zich te nemen.
32. De EU beseft dat de instabiliteit in Libië aanzienlijke veiligheidsgerelateerde en humanitaire druk legt op zijn buurlanden, waaronder Egypte. De EU en Egypte delen de visie dat de crisis in Libië alleen politiek kan worden opgelost, en zullen hun respectieve inspanningen voortzetten, op bilateraal niveau of binnen regionale organisaties, ter ondersteuning van het door de VN geleide politieke proces dat is gericht op de totstandbrenging van stabiliteit, vrede en welvaart voor alle Libiërs. De EU houdt onverminderd vast aan een inclusief, door Libië gedragen politiek proces. De EU en Egypte zijn vastbesloten steun te verlenen aan het herijkte VN-actieplan dat tijdens de conferentie in Palermo is goedgekeurd, met het oog op het houden van een nationale conferentie en het voltooien van het verkiezingsproces in het voorjaar van 2019; het consolideren van de veiligheid in Tripoli en de rest van het land, het onverkort toepassen van de nieuwe veiligheidsregelingen en het op de been brengen van gewone veiligheidstroepen; en het vervolledigen van de structurele monetaire en begrotings-hervormingen, zoals de hervormingen van de subsidie- en loonwetgeving, die nodig zijn om de roofoconomie in Libië aan te pakken en te zorgen voor een eerlijke en duurzame verdeling van de nationale hulpbronnen. Al degenen die het politieke proces ondermijnen of de stabiliteit van Libië bedreigen, zullen ter verantwoording worden geroepen. Onder voorbehoud van nadere ontwikkelingen staat de EU paraat om de toepassing van extra sancties in overweging te nemen.

33. In verband met de situatie in Syrië is de EU ingenomen met de volgehouden inzet van Egypte voor het VN-proces voor de oplossing van de crisis, alsmede voor de overwinning op Da'esh en alle door de VN als terroristisch aangemerkte groeperingen, onder meer in het kader van de inspanningen van de wereldwijde coalitie. De EU vraagt met aandrang dat het duurzame staakt-het-vuren in Idlib in acht wordt genomen en dat alle Syriërs in nood onbelemmerde toegang tot humanitaire hulp krijgen. Zoals de Raad in april 2018 heeft bevestigd, is voor een duurzame oplossing van het Syrische conflict een ware politieke overgang nodig conform VNVR-Resolutie 2254 en het communiqué van Genève van 2012. De EU betuigt haar nadrukkelijke steun voor de hervatting van de intra-Syrische gesprekken in het kader van het VN-bemiddelingsproces van Genève en de inspanningen om uiterlijk eind deze maand de eerste vergadering van de grondwettelijke commissie bijeen te roepen. De EU onderkent dat Egypte een actieve rol heeft gespeeld in de "kleine groep" die het VN-proces steunt. Gezien de actieve rol van Caïro binnen de Liga van Arabische Staten, grijpt de EU de gelegenheid aan om te herhalen dat het thans niet het moment is om de betrekkingen met Syrië te normaliseren of om Syrië weer op te nemen in internationale organen. De EU is bereid om te assisteren bij de heropbouw van Syrië zodra een brede, echte en inclusieve politieke overgang op basis van VNVR-Resolutie 2254 (2015) en het communiqué van Genève van 2012 krachtig in gang is gezet. Oorlogsmisdaden en eventuele misdaden tegen de menselijkheid moeten grondig en onafhankelijk worden onderzocht, en de plegers ervan moeten ter verantwoording worden geroepen. Voorts wijst de EU erop dat moet worden voldaan aan de door UNHCR bepaalde voorwaarden, opdat de Syrische vluchtelingen veilig, vrijwillig en waardig kunnen terugkeren. De EU blijft vasthouden aan de steun voor Syrische vluchtelingen en intern ontheemden, alsmede voor de landen die vluchtelingen opvangen.

34. De EU onderkent de onmisbare rol die Egypte vervult en zal nauw met Egypte blijven samenwerken in het nastreven van een rechtvaardige, duurzame en alomvattende oplossing voor het Israëliisch-Palestijnse conflict, op basis van de tweestatenoplossing, met de staat Israël en een onafhankelijke, democratische, aaneengesloten, soevereine en levensvatbare staat Palestina, die zij aan zij leven in vrede en veiligheid, met wederzijdse erkenning in overeenstemming met de betreffende conclusies van de Raad, en met Jeruzalem als hoofdstad van de twee staten. De EU zal de internationale consensus inzake Jeruzalem, die is verankerd in VNVR-Resolutie 478 (1980), blijven respecteren. De EU en Egypte zullen naar dat doel blijven toewerken met zowel de Israëliische als de Palestijnse gesprekspartners en met alle andere belanghebbenden in de regio, met name in het kader van het Arabische vredesinitiatief. De EU zal de Egyptische inspanningen voor de hereniging van de Gazastrook en de Westelijke Jordaanoever onder één enkele rechtmatige Palestijnse Autoriteit blijven steunen.
35. De oorlog in Jemen heeft de ergste humanitaire crisis ter wereld veroorzaakt, het land tot een puinhoop gemaakt, zijn bevolking in een ongekende ellende gestort en de regionale stabiliteit en veiligheid, onder meer in de Rode Zee, op losse schroeven gezet. De EU herhaalt dat de speciale VN-gezant voor Jemen dringend steun moet krijgen bij zijn inspanningen om de politieke onderhandelingen tussen de partijen bij het conflict te hervatten. De-escalatie is in dit verband essentieel. De EU heeft daarom alle partijen opgeroepen zich terughoudend op te stellen en constructief deel te nemen aan de lopende door de VN geleide gesprekken. De EU is vastbesloten concrete steun te verstrekken, onder meer door vertrouwenwekkende maatregelen, op verzoek van de speciale VN-gezant. De EU zal haar inzet voor Jemen op politiek, humanitair en ontwikkelingsgebied voortzetten.
36. De EU herhaalt haar ongerustheid over het aanhoudende conflict in de Golf, dat nu reeds anderhalf jaar aan de gang is. Zij benadrukt het belang van eenheid binnen de Samenwerkingsraad van de Golf (GCC) voor de stabiliteit van de Golfregio en voor de efficiëntie van onze gezamenlijke inspanningen om oplossingen te vinden voor regionale vraagstukken zoals de strijd tegen terrorisme. De EU blijft de negatieve gevolgen van de crisis bij alle partijen aankaarten en staat klaar om zodanig te assisteren bij de bemiddelingsinspanningen van Koeweit dat zij tot een regionale detente kunnen leiden. De EU is vastbesloten sterke betrekkingen en banden te onderhouden met alle landen in de Golf en hoopt dat die erin zullen slagen goede onderlinge relaties te herstellen.

37. In Afrika hebben de EU en Egypte een gemeenschappelijk belang bij een constructieve samenwerking om nauwere regionale samenwerking te bevorderen en er aldus voor te zorgen dat deze regio beter is toegerust om de vele uitdagingen waarvoor zij staat aan te pakken. In dit verband verheugt het de EU dat Egypte in 2019 het voorzitterschap van de Afrikaanse Unie zal bekleden. De EU ziet ook uit naar de tot wederzijds voordeel strekkende samenwerking met Egypte inzake de onderhandelingen over de post-Cotonou-overeenkomst. De EU wil de banden met Egypte en andere belanghebbenden op coöperatieve en voorspelbare wijze aanhalen inzake vraagstukken in verband met de dialoog over de Rode Zee en de Hoorn van Afrika, zonder daarbij afbreuk te doen aan de lokale zeggenschap over de regio. De EU is ook ingenomen met de lopende trilaterale gesprekken tussen Egypte, Ethiopië en Sudan over de Grand Ethiopian Renaissance Dam. De EU staat klaar om, op verzoek van alle partijen, steun te verlenen aan verdere samenwerking met betrekking tot de Nijl.
38. Het partnerschap EU-Egypte is sinds de aanneming van de partnerschapsprioriteiten in juli 2017 versterkt op basis van een hechtere dialoog – in een geest van wederzijds vertrouwen en openheid – over zowel vraagstukken waarover wij het eens zijn als vraagstukken waarover wij van mening verschillen. Dankzij de regelmatige evaluatie van de geboekte vooruitgang bij de uitvoering van de PP's, aan de hand van de verschillende mechanismen waarin deze voorzien en door middel van regelmatige politieke dialoog, zouden wij in staat moeten zijn deze positieve dynamiek verder vast te houden, in het belang van onze mensen en onze regio.